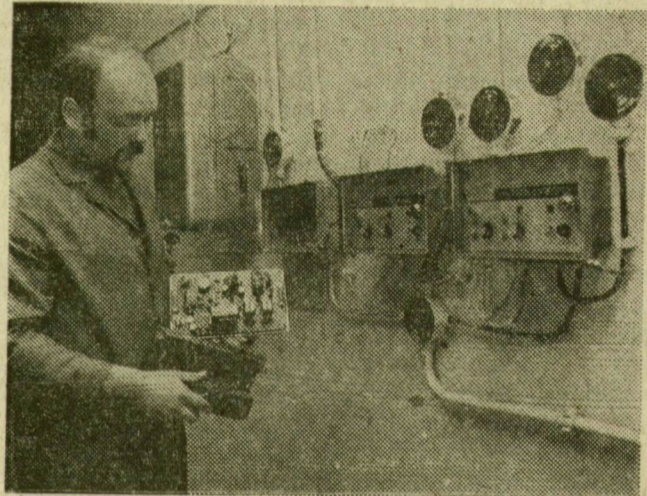

Kitüntetések

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Molnár Antal Kossuth-díjas zenetudósnak, előadóművészeknek, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művészeinek — tudományos és pedagógiai munkássága elismeréseként, 90. születésnapja alkalmából — a Magyar Népköztársaság Zászlórendje kitüntetését adományozta.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Csanádi Im-

re Kossuth-díjas költőnek — irodalmi és közéleti munkássága elismeréseként, 80. születésnapja alkalmából — a Magyar Népköztársaság Zászlórendje kitüntetését adományozta. A kitüntetés Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke hétélfőn adta, át. Jelen volt Marczali László, kulturális miniszterhelyettes. (MTI)

A Fővárosi Tűzfűtő Művek a fűtőenergia gazdaságosabb kihasználása érdekében a hőközpontokat fokozatosan felszereli fűtőszabályozókkal. E készülékek a külső hőmérséklet függvényében szabályozzák a lakásokba jutó fűtővíz hőfokát. Képfőképen: szerelik a fűtőszabályozó vezérlőegységét az egyik óbudai hőközpontban

Idegenforgalom

Elkészült 1979 idegenforgalmi mérlege. Eszerint megközelítően 10 millió külföldi turista fordult meg az országban, körülbelül annyit, mint egy évvel korábban. Nyolcvanhat százalékuk a szocialista országokból érkezett, ezen belül is az előző évinél többen jöttek hozzánk az NDK-ból és a Szovjetunióból. A tőkés országokból több mint 1,3 millió turista ismerkedett az ország idegenforgalmi látványosságaival, döntő többségük Ausztriából és az NSZK-ból érkezett.

Az elmúlt év idegenforgalmi eredményeiről és az 1980-as tervekről dr. Czeglédi József, az Országos Idegenforgalmi Tanács titkára tájékoztatót. Elmondotta: sikeres évet zártunk, jelentősen növekedtek az idegenforgalomból származó bevételek, ugyanakkor csökkent a korábban főként nyáron tapasztalható feszültség, kiegyensúlyozottabbá vált vendégforgadásunk. Ez jórészt a nagyobb tervszerűségnek köszönhető, de javult az irányító munka is. 1980-ban e kedvező folyamat megerősítésére törekednek. Az idegenforgalomban a mennyiségi növekedés helyett a minőségi változást szorgalmazzák a fejlesztéseknél. A szálláskapacitás bővítése az elsődleges tennivaló, annál is inkább, mert ebben még mindig jelentős az elmaradás.

Előremutató taggyűlések

Az élénk, pezsgő politikai élet, amely megnyilvánult országsszerte a párt XII. kongresszusára készülve már a beszámoló taggyűléseken is — számot adva az elmúlt öt évben végzett gazdasági és politikai munkáról — napjainkban tovább folytatódik az alapszervezetekben a vezetőségválasztó, illetve az összevont taggyűléseken. Ezek napirendjei Szegeden is a kongresszusi irányelvek megvitatása, összhangban az 1980-ra kidolgozott gazdasági, gazdaságpolitikai cselekvési programmal, majd az új vezetőség megválasztása.

Nemcsak a párttagságot serkentik vitára, vélemények kimondására, állásfoglalásra az irányelvekben megfogalmazott gondolatok. Széles körű a párt politikáira iránt az érdeklődés a pártönkívüliek körében is. A velük való beszélgetésekből egyértelműen kitűnik, hogy helyeslik, jónak tartják az MSZMP politikáját, amely következetes, célratörő, az egész magyar népért való, jóllehet, a világban végbemenő gazdasági változások nehezítették az előrehaladást s még lesznek a jövőben is leküzdendő zökkenők. Az eddig elért vívmányok, eredmények a dominánsok és azok megtartására szilárdult meg a politikai, a nemzeti, a cselekvési egység.

Mindenki előtt világos és kézzelfogható a szocialista társadalmi viszonyok alakításában végbement változások, az, hogy a munkásosztály betölti szerepét hazánk gazdasági, politikai és kulturális életében. Pértja, az MSZMP pedig olyan politikát képvisel idehaza és a nemzetközi életben, amely szimpatikus, népszerű mind a szövetséges parasztságnak, mind pedig az értelmiségnek, amely egyre jobban elkötelezett a cselekvő, alkotó készségében is a szocializmus iránt.

A kongresszusi irányelvek és a cselekvési programok gazdaságpolitikai célkitűzései összevetése összhangban volt Szegeden az eddig megtartott vezetőségválasztó taggyűléseken. Ide tartozik a többi között a textilművek 4-es, a DELEP 1-es, a ruhaipar 3-as, a konzervgyár 1-es, az olajiparból a fűtés 1-es, a Volán autófelügyelet, a Komfort Szövetkezet és még számos alapszervezet. Ezek a fórumok a párttagság 93 százaléka vett részt és 38,9 százaléka kért szót az irányelvek vitáiban, vagy munkahelyén a cselekvési programmal kapcsolatban. Az irányelvek vitáját bevezető 15—20 perces expozíció a vezetőségnek jól tükrözi, hogy a párttagság alaposan meghányta-vetette az irányelvek-

ben foglaltakat a párttagok értekezleteken. A kérdések, amiket a párttagság sorából felvetettek, kapcsolódtak gazdaságpolitikai életünkhöz, az életszínvonalpolitikához, az agitációs és propagandamunkához. Az irányelvek alkalmazása, konkrét feladatok megjelölésében nyilvánult meg például a Szegedi Konzervgyárban, amikor a partneri kapcsolatok erősítéséről, a termékek minőségéről és a differenciált bérezésről, a munka szerinti elosztásról volt szó az értelmiség és adminisztratív dolgozók esetében is.

Megvédeni az eddig elért gazdasági, politikai eredményeinket. Ez kapott általában hangsúlyt a taggyűléseken, de úgy fogalmaztak a felszólalók, hogy ez mindenkinek váljék szívügyévé. A párt és a gazdasági vezetők vállaljanak nagyobb felelősséget az általuk irányított területen.

A textilművekben elhangzott — a kereskedelm fejlesztésével, kulturáliságával kapcsolatban —, hogy a népi ellenőrzés jobban figyeljen oda a visszasszámokra és azok megszüntetésére. Ugyanígy tettek szót a munkaerő-gazdálkodással összefüggően, hogy a táppénzes állományba vétel és a tényleges diagnózis nincs mindig összefüggésben egymással. Vannak páciensek, akik előre tudják, hogy X naptól Y napig lesznek betegek.

Szegeden szinte minden eddig megtartott vezetőségválasztó taggyűlésen érzékelték a felszólalók, hogy a munkafegyelem megszilárdítása vonatkozik munkakörre, beosztásra való tekintet nélkül mindenkire, beosztottakra és vezetőkre egyaránt. A példamutatás ugyanis kölesönös. Nagyobb anyagi és erkölcsi megbecsülést is sürgettek a felszólalók több helyen azok esetében is, akik az idősebb korosztályhoz tartozó dolgozók és munkájuk intenzitása már nem a régi, jóllehet korábban ők mutattak példát.

Mindenütt nyílt, őszinte, előremutató a vita. Ugyanez nyilvánult meg az alapszervezeti vezetőségek megválasztásában is. Az erre az alkalomra megválasztott jelölő és szavazatszedő bizottságok tisztviselői jól végezték munkájukat. Mindenütt azok a jelöltek kaptak abszolút többséget, előlegezett bizalmat, akikről tudták, hogy a választás azért esett rájuk, mert érték és minden fórumon következetesen képviselik a párt politikáját, azért dolgoznak, élvezik munkatársaik bizalmát, és képesek a szocializmus mai és holnap feladataira mozgósítani, ösztönözni.

Lódi Ferenc

Középpontban a költség

Napjainkban egy bonyolultabb szivműtét költsége 120—130 ezer forint; az úlételekben árusított, Dél-Amerikából vásárolt banán szállításának költsége nagyobb, mint amennyit magáért az áruért a külkereskedők fizettek. Mindernek költsége van, de kézenfekvő, hogy a ráfordítás szerepe a termelőágazatokban a legjelentősebb. Ennek ismeretében ítélni lehet a valóságnak a ténynek a jelentőségét, hogy 1977-hez képest 1978-ban a száz forint értékű termék ráfordításainak költsége 85,90 forintra, azaz harminc fillérrel emelkedett. Ami jelentéktelen összegnek tűnhet egy műhelyben, népgazdasági méretekben viszont ez a summa már 4,2 milliárd forinttal volt egyenlő. A költségek ilyen, kedvezőtlen irányú változása 1979-ben is folytatódott, azaz nem egyszeri, átmenetileg felbukkanó jelenségről van szó.

Különböző vizsgálatok egyaránt az bizonyították, hogy a termelőhelyek tevékenységének leggyengébb pontjai közé tartozik a költséggazdálkodás. Jelentőségének lebecsülése, szerepének korlátozása azzal járt, hogy a vállalatok és a szövetkezetek egy része még a költségelmzés megbízható módszereit sem alakította ki, éppen ezért nincs tisztában a különféle költségek arányával, növekedésével vagy csökkentésével. Amihez — hozzáteszük, mert így teljes a kép — az is alapot nyújtott, hogy az 1980-ig érvényes szabályozók, a költségnövekedés szinte automatikus áthárításának lehetőségével, könnyen forgatható menlevelet kínáltak az ilyen magatartásra.

Két-három esztendeje néhány nagyobb vállalat megpróbálkozott az értékelemzéssel, s meghökkenő eredményekre jutott. Kiderült, hogy a költségek egy része tisztas haszonnal értékesíthető termékeknel is ablakon kidobott pénz, mert e gyártmányok főlős mennyiségben tartalmaznak anyagot, megmunkálásuk folyamata egyszerűsíthető, s

így tovább. Volt olyan — már évek óta készített, mindenkor könnyen vévőre találó — berendezéscsalád, ahol az értékelemzés után negyven százalékkal (!) csökkenthették az önsúlyt, s ezzel együtt az anyag-, az energia-, az élómunka-szükségletet. Indokolt a kérdés: korábban miért vesztették el az, ami elveszett?

Furcsa, kétfős szerepet játszik. Felhasználóként, fogyasztóként szinte mindent drágának találunk, még az indokolt költségnövekedéseket is nehezen ismerjük el, termelőként ugyanakkor az indokolatlan költséggemelkedésnek sem tulajdonítottunk jelentőséget, ha az „belefért” az árba. Sőt, még akkor sem, ha az a gazdálkodási eredményt csökkentette, a fontos az volt, hogy a tervezett nyereség meglegyen.

Ez a termelői gondolkodásmód, valamint az irányítás és szabályozás tökéletlensége magyarázza, hogy évek óta kedvezőtlen folyamat szemtanúi lehettünk: az indokoltltnál gyorsabban növekedtek a fajlagos ráfordítások, s ez mérsékelte az amúgy sem gyors hatékonyságjavítást. Különösen az anyag- és energiaköltségek emelkedésére iga ez. 1978-ban külföldi utazási és kiküldetési költségekre a népgazdaság termelő ágazataiban — az állami szektorban — 2,8 milliárd forintot adtak ki, az itt lefolytatott népi ellenőri vizsgálat — mert nem a költség nagysága, hanem a felhasználásának mikéntje a gond — rengeteg szabálytalanságot állapított meg. Olyanok utazgatásait, akiknek ez semmi módon nem kapcsolódott a munkaköréhez, azután a papíronként szerelőként feltüntetett személyzeti vezetők, kutatók, gazdasági igazgatók külföldi kiküldetéseit...

Tagadhatatlan: a januártól érvényes szabályozók az eddigieknel hatásosabban képviselik a költségek tényleges szerepét a termelésben, de kizárólag a közgazdasági ösztönzőktől és korlátoktól remélni, várni a

változást, hibának bizonyulna. Sokféle hatás összegeződött abban, hogy a vállalatok úgynevezett költségérzékenysége a szükségesnél jóval alacsonyabb szinten rekedt meg. Azaz: sokféle hatásnak kell összegeződnie abban is, amit a kívánatos változások testesítenek meg, hogy a költség — s nemcsak a közvetlen pénzübeli költség, hanem mindenfajta ráfordítás — a középpontja legyen a gazdálkodási döntéseknek, lépéseknek, a tervezéstől az eladott áruhoz kapcsolódó szolgáltatásokig, így például a szervizig, az alktresz-utánpótlásig. Amit az elő- vagy az utóalkalukció néhány dolgozójának segítségével aligha lehet elérni, ehhez a teljes kollektíva szemléletének átalakulása szükséges. S ezt az átalakulást nem a költség fontosságának monoton ismétlése indította el, sokkal inkább a költség szerepének részletekbe menő megvilágítása, az egyes költségnevek alakulásának folyamatos elemzése.

M. O.

Cukor Szerencsről

Mintegy kétezerhétszáz órából több mint negyvenezer üzemelés után a hét végére csaknem elfogyott a répa a Szerencsi Cukorgyárban, ahol befejezéshez közeledik az idei, kilencvenedik kampány.

A nagy múltú gyárban a Borsodban, a Hajdúságban és Szabolcsban termelt alapanyagokból eddig megközelítőleg háromszáznyolcvanezer tonnát dolgoztak fel, amely-

ből több mint negyvenezer tonna cukrot állítottak elő.

Az idei kampány sikerét előmozdította, hogy nemcsak a gyártás, hanem a karbantartás folyamatosságát is megszervezték. A nagy igénybevételnek kitett berendezéseket karbantartó lakatosok, elektromos szerelők folyamatosan vizsgálták, s az esetleges meghibásodásokat azonnal kijavították. (MTI)

Üzletkötés

Az új esztendő első, jelentős külkereskedelmi megállapodását írták alá hétfőn, tegnap, a Chemolimpex Külkereskedelmi Vállalat székelyházában. A vállalat egyik legnagyobb szovjet partnerével, a moszkvai Szovjetprom-exporttal kötött szerződést az 1980-ra szóló műtrágya és műtrágya-alapanyag szállításról. Ennek értéke 71 millió rubel.

A most megkötött megállapodás értelmében a Szovjetunió az idén olyan mennyiségben szállít Magyarországra nyersfoszfátot, káliumműtrágyát, nitrogénműtrágyát, foszforműtrágyát és ammóniumfoszfátot, amellyel mintegy 60 százalékban elégíthetik ki mezőgazdaságunk műtrágya és műtrágyaiparunk alapanyagigényét. (MTI)

Szolidaritási gyűlés Szegeden

A kambodzsai nép egy évvel ezelőtt aratott győzelmére emlékeztek tegnap a korra délutáni műszakváltáskor a Szegedi Kenderfonógyár dolgozói is a hálüzemben megtartott munkásgyűlésen. A termelő munkát néhány percre abbahagyókat Jó György, a gyári szakszervezeti bizottság titkára köszöntötte, majd Kovács Sándor, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának titkára mondott beszédet, aki emlékeztetett arra, hogy a Pol Pot-rezsim maoista politikája ellen tiltakozó hazafiak azért találtak olyan széles körű egyetértésre a kambodzsai nép körében, mert a

valódi szocializmus eszméjét hirdették meg. Ennek igene-lése, és a népellenes kalandorpolitika elutasítása jegyében kelt harca 1978 decemberében a délkelet-ázsiai ország népe. A kambodzsai társadalom összefogásának, egybeforrottságának legkésebb bizonyítéka, hogy a népellenes Pol Pot-rezsim összeomlott, rövid idő alatt. A Kambodzsában történeteket a világ reakciói erői próbálják elferdíteni különböző propagandaszólamokkal.

A szolidaritási gyűlés résztvevői a beszéd elhangzását követően táviratot fogalmaztak meg, amelyet eljuttattak az Országos Béketaács-hoz. Táviratukba a kendergyári munkások többek között ezt írták: „... a magyar dolgozó néppel együtt kifejezzük testvéri szolidaritásunkat a sokat szenvedett kambodzsai néppel, amely forradalmi tanácsa vezetésével hősi küzdelmet folytat hazája újjáépítéséért. Kívánjuk, hogy a szocialista országok szolidaritásával megvédjék országuk békéjét, és felépítsék rombadólt hazájukat. Követeljük ugyanakkor, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének valamennyi fórumán mihamarabb a kambodzsai népi igazi képviselői, és ne a népiirtó Pol Pot-rezsim megbízottai legyenek jelen.”

Bartók- emlékbizottság

1881. március 25-én született Bartók Béla, korunk egyik legnagyobb zeneszerzője. Századik születésnapja múltó megünneplésére hétfőn a Parlamentben Bartók-emlékbizottság alakult. Az emlékbizottság elnöke Losonczy Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, tagjai: Bartók Béla hozzátartozói; a társadalmi, politikai és kulturális élet kiemelkedő személyiségei.